

Světlá skříňka / White Box

Diplomová práce – výstavní soubor

V době dokonalých digitálních fotoaparátů jsem se rozhodl vydat opačnou cestou, sestavit vlastní přístroj a najít takový způsob záznamu obrazu, který bude zhotoven s co nejjednoduššími prostředky. Mým cílem bylo dostat se takříkajíc na dřeň obrazu, na jednotlivé obrazové body, jeho stavební kameny. Proto pro mě bylo zásadní projít si poměrně složitým procesem při stavbě vlastního digitálního fotoaparátu, abych naprosto rozuměl tomu, jak, a kde přesně, obraz vzniká a co se s ním dál děje po zmáčknutí spouště. Výsledkem této cesty je přístroj, který sice snímá obraz digitální cestou, ale fotografie vznikají okamžitě, v jeho těle, pomocí tisku na termopapír.¹

Tato LO-FI technologie stojí v opozici k dnešním dokonalým přístrojům a moje rozhodnutí vydat se tímto směrem zapadá do širšího kontextu hnutí The Critical Engineering², které se snaží vzbudit povědomí o tom, jak technologie, kterými se každodenně obklopujeme, fungují. Zejména proto, abychom dobrovolně nerezignovali do pozic pasivních uživatelů a alespoň elementárně rozuměli tomu, jakým možným rizikům se vystavujeme v momentě, kdy používáme nejrůznější černé skříňky.

Právě tyto černé skříňky se nakonec staly objektem mého zájmu a soubor fotografií, který prezentuji, by nám měl připomenout, abychom laxně nepřecházeli technologie, kterým nerozumíme. Nejhorším důsledkem takového dobrovolného nevědomí, je fakt, že pokud důsledně nevíme, jak tyto technologie fungují, pak nemáme možnost být k jejich fungování kritičtí. Můžeme je buď používat, nebo ne, ale nelze se, bez jejich pochopení, spolupodílet na jejich utváření. Pro nafocení jsem paradoxně použil svoji vlastní světlou skříňku, které se tím fakticky stala světlonošem v oblasti digitálních technologií. I proto je dovoleno nahlédnout dovnitř mé magické černé světlé skříňky, kterou se stala, když jsem pochopil kompletní princip vzniku jejích obrazů. Každá součást má v tomto aparátu své přesné místo a funkci, nic není navíc, podobně jako jakýkoliv jeden obrazový bod ve vystavených obrazech.

Černé skříňky z tohoto souboru jsou různého druhu. Některým z nich se nelze vyhnout, i kdybychom chtěli, některé z nich dokonce nosíme s sebou všude, kam jdeme a některé z nich nejsou vůbec černými skříňkami, i když tak třeba na fotografii vypadají. Proto by měl divák zůstat ostražitý i v tom, co mu tento fotografický soubor předkládá.

Vít Hašek
12. 5. 2016

---

¹ Obraz v tomto aparátu dopadá na čip, který je řízen pomocí minipočítače Raspberry Pi 2. Po zmáčknutí spouště tento minipočítač zpracuje obrazové data a převede je do formátu vhodného k odeslání do přenosné termotiskárny, která je součástí aparátu. Ta poté vytiskne černobílý obraz pomocí metody ditheringu a vytvoří jednotlivé body obrazu zahřátím termopapíru o šířce 57mm. Ten v místě zahřátí zčerná, čímž vznikne výsledný obraz. K tisku není zapotřebí žádný inkoust nebo toner.

² Více na <https://criticalengineering.org/>